

24a edició

Josep Maria Rius Ortigosa, JOMA, rep el Premi Junceda d'Honor 2026 de l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya

L'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC) reconeix la trajectòria d'un dels grans noms de la il·lustració i l'humor gràfic català, amb més de cinc dècades de dedicació al dibuix i una obra que ha transitat per la premsa, el llibre, el còmic, la poesia visual, l'animació i les arts escèniques. JOMA va iniciar la seva trajectòria el 1969 a la revista *Patufet* i des d'aleshores ha acompanyat diverses generacions de lectors amb un llenguatge gràfic propi i inconfusible.

© Alessia Bombaci

Barcelona, XX de setembre de 2026.- Josep Maria Rius Ortigosa, JOMA, nascut a Barcelona el 1954, ha estat reconegut amb el **Premi Junceda d'Honor 2026**, un guardó que l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC) atorga en reconeixement a la seva trajectòria i a la seva aportació al món de la il·lustració.

Llicenciat en Ciències de la Informació i amb estudis a l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona, JOMA ha desenvolupat al llarg de més de cinc dècades una trajectòria vinculada a l'**humor gràfic, la il·lustració i el dibuix d'opinió**, tant en premsa com en l'àmbit editorial. La seva obra s'ha estès també cap a la poesia visual, l'escultura, les instal·lacions, l'animació i els espais escènics, en una recerca constant de

nous llenguatges a partir del dibuix.

JOMA es va iniciar professionalment molt jove, l'any **1969**, a la revista *Patufet*, i ben aviat va col·laborar també amb *Cavall Fort* i *Tretzevents*. Paral·lelament, va començar a desenvolupar el que acabaria sent un dels eixos de la seva trajectòria:

el **dibuix d'opinió**, amb col·laboracions a publicacions com *Oriflama* i *Serra d'Or*. Durant el tardofranquisme, va participar activament amb el seu dibuix crític en diverses revistes d'oposició veïnal, com *Quatre Cantons*, a Barcelona, i *Gram*, a Santa Coloma de Gramenet.

Durant els anys setanta va formar part també del canvi que experimentava l'humor gràfic en publicacions com *Mata Ratos*, *Barrabás*, *El Papis* i, posteriorment, *El Jueves*. En aquesta mateixa dècada es va incorporar al diari *Tele/eXprés*, on va passar de la secció d'esports

a política nacional i, finalment, al dibuix editorial, des d'on va cobrir els anys de la transició democràtica fins a la desaparició del diari.

El 1973 va iniciar a *Cavall Fort* la publicació de *Cresques*, una sèrie que es mantindria fins al 2020 i que es mou entre la historieta i la poesia visual. En paral·lel, va desenvolupar una extensa obra editorial, tant com a **autor i il·lustrador dels seus propis llibres** com il·lustrant obres d'altres autors. Entre aquests treballs destaquen les il·lustracions d'obres de **Pere Calders**, així com de clàssics de la literatura catalana com *Tirant lo Blanc* o *El llibre dels fets del rei Jaume el Conqueridor*, a més de contes populars i llibres escolars.

Aquesta vinculació entre **literatura i il·lustració** ha estat una constant en la seva trajectòria. L'any 1988 va rebre el **Premi de la Crítica Serra d'Or pel llibre *Fira de tresors***. Amb la reaparició del *Diari de Barcelona*, es va fer càrrec de *Brusi dels petits*, on va crear i dibuixar *Les coses del Gegant més Alt*, un espai en què va experimentar amb historietes, narracions i jocs.

Després de la desaparició del *Diari de Barcelona*, JOMA va començar a col·laborar amb **La Vanguardia**, on continua treballant amb il·lustracions per a les seccions d'opinió, cultura i diversos suplementos. Al *Magazine* del diari va desenvolupar també una recreació de *L'Odissea* i *La Ilíada* d'Homer. Més recentment, els seus dibuixos editorials han aparegut també a publicacions com *L'Avenç* i *Serra d'Or*.

Però la trajectòria de JOMA no s'ha limitat a la il·lustració sobre paper. A partir de les seves primeres exposicions, va aprofundir en la **poesia visual, les instal·lacions i l'escultura**, fins a desenvolupar el dibuix simbòlic a escala real. Aquesta recerca el va portar també a projectes com *Viatge incessant*, una sèrie d'accions efímeres al llarg de la Mediterrània centrada en les **migracions i les persones desplaçades**, que ha mantingut oberta al llarg dels anys.

Aquest **compromís amb qüestions humanitàries i socials** és també present en bona part de la seva obra. Entre els projectes vinculats a aquesta mirada destaquen *Reserva Àfrica?*, una reflexió sobre els moviments humans i la immigració, i *Aigua tenyida*,

centrada en la problemàtica de les pasteres. La seva obra sobre la dona immigrant, *Embastar els dies*, i les diferents exposicions i accions vinculades a aquests projectes mostren com el dibuix i les arts visuals han estat també eines per abordar realitats socials i donar visibilitat a les persones migrants i desplaçades.

En els darrers anys, JOMA ha ampliat encara més els formats i llenguatges del dibuix, amb **treballs amb músics i poetes en espais escènics**, així com propostes basades en el dibuix en transformació, ja sigui en directe o mitjançant l'animació. Una evolució que manté el dibuix com a centre de la seva recerca artística i que exemplifica una de les característiques que l'APIC ha volgut reconèixer amb aquest guardó: la capacitat d'entendre la il·lustració com un llenguatge sense fronteres.

Una trajectòria que eixampla els límits de la il·lustració

L'APIC ha decidit concedir el **Premi Junceda d'Honor 2026 a JOMA** per la seva capacitat d'aplicar i adaptar el seu llenguatge gràfic a àmbits tan diversos com el llibre, el còmic, la il·lustració de premsa o l'animació, entre molts d'altres.

L'associació destaca també la seva capacitat per **fer dialogar literatura i il·lustració al llarg de tota la seva trajectòria**, convertint les seves imatges en una forma de poesia visual; la seva **voluntat i talent** per eixamplar els límits de la il·lustració i demostrar que és un llenguatge sense fronteres, així com el fet d'haver acompanyat amb el seu art diverses generacions de catalans, des de les primeres lectures fins a la vida adulta.

Per a l'APIC, aquest reconeixement respon també a la singularitat d'un **estil propi, viu i expressiu**, que ha fet de Joma una figura de referència dins de la il·lustració catalana.

"El reconeixement per part dels col·legues que breguen en la mateixa **direcció que jo vaig emprendre anys** abans dona un agradable sentiment de confort i satisfacció. I més venint d'una associació **a la creació de la qual hem contribuït, en els esperançadors anys de joventut, amb les companyes d'ofici**, a la fi de la dictadura franquista", explica JOMA en referència al guardó.

L'il·lustrador assegura que, veient la maduresa dels Premis Junceda i les seves 15 categories, "la satisfacció s'omple d'orgull i salut: la trajectòria, la feina feta i reconeguda, no ha estat només fer línies i taques sobre el paper!".

JOMA també destaca especialment el vincle amb el nom del guardó: "**El reconeixement al gran dibuixant Junceda implícit en el nom del premi m'afalaga especialment**", recorda, explicant que va ser durant les seves convallescències infantils, mirant i remirant els seus dibuixos als llibres de la col·lecció *Biblioteca Patufet*, quan va néixer en ell "**el desig irrefrenable de dibuixar; de voler ser dibuixant**. Assolir les atmosferes de Junceda, Opisso, Xavier Nogués, Narro, i la frescor dels contemporanis, sobretot Cesc i Coll, va ser la meua ambició; ampliada amb els continus descobriments, fins encara ara mateix, dels universos dibuixats per tants artistes que gosem mirar-nos el món amb sinceritat".

Els Premis Junceda són els guardons més prestigiosos en l'àmbit de la il·lustració, tant a Catalunya com a la resta del país. Aquests premis celebren i ret homenatge als il·lustradors, reconeixent l'originalitat i creativitat dels seus treballs, així com la seva capacitat d'innovar dins del sector, tenint sempre en compte els recursos disponibles i l'impacte de les seves aportacions en la disciplina.

Els premis s'entregaran i es donaran a conèixer en una cerimònia que tindrà lloc el dimarts **6 d'octubre a l'Auditori CCCB, al carrer Montalegre número 5 de Barcelona a partir de les 19.00 h.**

Més informació: www.apic.cat

Contacte de premsa:

Patricia Vilaró Medina
Tech Sales Comunicació – Gabinet de Premsa
Tel. 635.041.109
patricia@techsalesgroup.es